

Ilustrații: George Zgură

Traducător: Radu Lucia Roxana

Tehnoredactare: Mirela Negoita

Pentru comenzi și informații: 0341/881.647

www.edituraeduard.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SWIFT, JONATHAN

Călătoriile lui Gulliver / Jonathan Swift. - Lumina:

Editura Eduard, 2022

ISBN 978-606-571-888-3

821.111

Tipar: ARTPRINT

Email: office@artprint.ro

© S.C. Eduard Publishing S.R.L.

Toate drepturile rezervate.

Jonathan Swift

Călătoriile lui Gulliver

 editura
Eduard

puternic, îmi acopăr nasul cu rută, lavandă sau frunze de tutun și deși este greu ca un om în vârstă să își schimbe vechile obiceiuri, sper totuși ca în timp să pot accepta un yahoo în compania mea fără teama de a fi sfâșiat de dinții și ghearele lui. Împăcarea mea cu specia yahooilor nu poate fi atât de dificilă, dacă s-ar mulțumi cu viciile sau defectele pe care natura i le-a dat. Nu mă impresionează să văd un avocat, un hoț de buzunare, un colonel, un nebun, un lord, un cartofor, un politician, un afemeiat, un doctor, un mituitor, un procuror, un trădător și alții de acest gen, căci așa este dat ca ei să fie, dar atunci când dau cu ochii de un defect al minții și corpului îmbrăcat de mândrie, îmi ies imediat din fire și nu voi putea înțelege niciodată cum un asemenea animal cu un asemenea viciu poate supraviețui împreună cu altul. Înțelepții și virtușii houyhnhnmi care abundă în calități specifice unei ființe raționale nici nu au un nume în limba lor pentru acest viciu, nici nu au cuvinte pentru a denumi răul cu excepția cuvântului yahoo, care este folosit pentru toate răutățile; ei nu pot vedea mândria căci ei nu pot înțelege natura umană așa cum se arată ea în alte țări unde acest animal yahoo guvernează. Dar eu am văzut clar urme de îngâmfare printre yahooii sălbatici.

Dar houyhnhnmii nu sunt mai mândri de însușirile lor pozitive, decât sunt eu că am toate mâinile și picioarele. Nici un om întreg la minte nu s-ar lăuda cu așa ceva, deși ar fi foarte nefericit fără ele. Am insistat asupra acestui subiect din dorința mea de a face mai suportabilă compania unui yahoo englez. Așa că îi rog pe cei care au cea mai mică urmă de mândrie, acest viciu absurd, să nu îndrăznească să apară în fața mea.

CUPRINS

PARTEA I 5

O CĂLĂTORIE ÎN LILLIPUT

Capitolul 1	5
Capitolul 2	17
Capitolul 3	27
Capitolul 4	34
Capitolul 5	39
Capitolul 6	45
Capitolul 7	54
Capitolul 8	61

PARTEA A II-A 67

O CĂLĂTORIE ÎN BROBDINGNAG

Capitolul 1	67
Capitolul 2	78
Capitolul 3	84
Capitolul 4	94
Capitolul 5	99
Capitolul 6	109
Capitolul 7	118
Capitolul 8	125

PARTEA a III-a..... 138

O CĂLĂTORIE ÎN LAPUTA, BALNIBARBI, LUGGNAGG, GLUBBDUBDRIB ȘI JAPONIA

Capitolul 1	138
Capitolul 2	144

PARTEA I

O CĂLĂTORIE ÎN LILLIPUT

Capitolul 1

[Autorul oferă câteva informații legat de însuși el și de familia lui. Prima lui tentație de a călători. Naufragiază, și înoată ca să scape cu viață. Ajunge în siguranță pe coasta țării Lilliput. Este luat prizonier și dus în interiorul țării.]

Tatăl meu avea o moșie mică în Nottinghamshire. Eu am fost al treilea din cinci frați. La vârsta de paisprezece ani am fost trimis la colegiul Emanuel la Cambridge, unde am locuit trei ani și m-am aplecat cu sârg asupra studiului. Dar, pentru că taxa mea de întreținere era prea mare pentru mica mea avere – deși primeam și o alocație nesemnificativă – am fost angajat ucenic la domnul James Bates, un chirurg renumit de la Londra, la care am mai stat patru ani. Puținii bani pe care tatăl meu mi-i trimitea din când în când, i-am folosit pentru a învăța navigație și alte pați ale matematicii, lucruri folositoare celor care vor să călătorească, așa cum eu credeam că îmi era destinat să fac, la un moment dat.

Când am plecat de la domnul Bates, m-am dus la tatăl meu, de la care, martor fiind unchiul meu John, am primit patruzeci de lire și promisiunea de treizeci de lire pe an pentru întreținerea mea la Leyden. Acolo am studiat

medicina, timp de doi ani și șapte luni, știind că îmi va fi de folos în lungile mele voiaje.

Curând după întoarcerea mea de la Leyden, la recomandarea bunului meu profesor, domnul Bates, am fost angajat ca doctor chirurg pe vasul Swallow sub comanda căpitanului Abraham Pannel. Timp de trei ani și jumătate am rămas pe acest vas călătorind spre Levant și alte destinații. La întoarcere m-am hotărât să rămân în Londra și din nou încurajat de profesorul meu, domnul Bates, am luat câțiva pacienți de-ai dumnealui. Apoi mi-am cumpărat o casă în vechiul cartier evreiesc și, sfătuit să-mi schimb starea civilă, m-am căsătorit cu doamna Mary Burton, cea de-a doua fiică a domnului Edmund Burton, proprietarul unui magazin de ciorapi, de la care am primit o zestre în valoare de patru sute de lire.

Dar bunul meu profesor muri doi ani mai târziu, și cum nu aveam prea mulți prieteni, afacerile începură să meargă prost. Conștiința nu-mi dădea voie să mă alătur practicilor imorale ale celor mai mulți confrăți de-ai mei. După ce am avut o discuție cu soția mea și câțiva amici, m-am hotărât să plec din nou pe mare. Am fost chirurg pe două vase și după mai multe călătorii pe mare timp de șase ani în Indiile de Est și de Vest mi-am rotunjit un pic veniturile. Timpul liber mi-l petreceam citind din multele opere. Când eram pe uscat analizam felul în care se comportau și simțeau oamenii, le învățam limba, lucru ce-mi venea foarte ușor deoarece am o memorie foarte bună.

Ultimul voiaj nu a fost însoțit de noroc, așa că mă cam săturasem de mare, și aveam intenția să stau acasă cu

soția și familia. M-am mutat din vechiul cartier evreiesc în Fetter Lane, și de aici în Wapping cu speranța de a găsi ceva de lucru printre marinari, dar totul a fost în zadar.

După trei ani în care am tot sperat ca lucrurile să se îndrepte, am acceptat în cele din urmă o ofertă avantajoasă de la căpitanul William Prichard, proprietarul navei Antelope, care pornea într-o călătorie înspre Marea de Sud. Am ridicat ancora din Bristol, pe 4 mai 1699, și călătoria s-a dovedit de bun augur încă de la început.

Nu ar fi corect din partea mea să-l plictisesc pe cititor cu detaliile aventurilor noastre în Marea Sudului. Este suficient să-i spun că, în drum spre Indiile de Est, vasul nostru a fost împins de o furtună năprasnică către partea de nord-vest a ținutului Van Diemen. Uitându-ne atent pe hartă, am realizat că suntem la 30 de grade și 2 minute latitudine sud. Doisprezece membri ai echipajului au murit de epuizare fizică sau malnutriție, iar ceilalți erau într-o stare foarte proastă. Pe 5 noiembrie, ce reprezintă începutul verii în acele ținuturi, vremea fiind foarte cețoasă, marinarii au observat o stâncă la vreo 200 de metri de vas, dar vântul bătea puternic și ne-a izbit direct în ea, rupându-ne ambarcațiunea. Șase oameni, printre care și eu, am lansat o barcă pe mare, am coborât în ea și ne-am îndepărtat cât mai repede posibil de vas și de stâncă. După calculele mele, am vâslit cam trei leghe până nu am mai putut, dar eram deja istoviți de munca de pe vas. Așa că ne-am lăsat în voia valurilor când dintr-odată un vânt puternic dinspre nord ne-a răsturnat în mare. N-aș putea spune ce s-a întâmplat cu tovarășii mei de pe barcă sau cei ce au scăpat de stâncă sau de pe corabie, dar cred că

În cele din urmă au pierit cu toții. În ceea ce mă privește, am înotat în voia sorții, împins de vânt și de flux. Deseori îmi lăsam picioarele în jos și nu simțeam fundul mării dar deodată, toropit cum eram și fără niciun pic de putere, am atins pământul; furtuna se potolise de mult. Marea nu era foarte adâncă, dar am mers cam o milă până la mal și cred că era cam opt seara. Am înaintat pe plajă cam jumătate de milă, dar nu era nicio urmă de casă sau de vreun locuitor, sau poate eram prea slăbit pentru a-i observa. Eram extrem de obosit și toropit de vreme, căldură și jumătatea de litru de coniac băută pe corabie și voiam să dorm. M-am așezat pe iarba scurtă și moale și am căzut într-un somn adânc de vreo nouă ore cred, căci atunci când m-am trezit era deja ziua.

Am încercat să mă ridic, dar nici nu mă puteam mișca, stăteam întins pe spate, iar brațele și picioarele erau legate puternic de pământ, la fel și părul meu lung și des. Tot corpul de sub brațe și până la coapse îmi era legat de niște atele subțiri și nu puteam privi decât în sus. Soarele ardea puternic și lumina îmi rănea ochii. Deslușeam un zgomot confuz în jurul meu, dar din poziția în care eram, nu puteam vedea nimic altceva decât cerul. Peste ceva timp am simțit ceva mișcând pe piciorul stâng, avansând încet spre piept și apoi aproape atingându-mi bărbia; când mi-am coborât privirea cât de mult am putut, am realizat că era o fință umană de câțiva centimetri în înălțime cu un arc și o săgeată în mână și o tolbă de săgeți în spate. Între timp am mai simțit vreo patruzeci de asemenea creaturi (sau cel puțin așa bănuiam) urmând-o pe prima. Eram mut de uimire și când am scos un țipăt puternic

ca un răget, toți s-au retras speriați; și chiar unii dintre ei, așa cum mi s-a spus mai târziu, s-au rănit atunci când au sărit de pe mine la pământ. Cu toate acestea, au revenit imediat pe poziții și unul dintre ei a îndrăznit chiar să ajungă până aproape de față, ridicându-și mâinile și ochii în admirație și țipând cu o voce pițigăiată:

– Hekinah degul!, ceilalți au tot repetat aceleași cuvinte, dar pe atunci nu aveam nici cea mai vagă idee ce ar putea însemna. În tot acest timp, eu stăteam întins într-o poziție foarte incomodă, după cum vă puteți închipui. În cele din urmă, în încercarea mea de a mă elibera, am reușit să rup firele și să scot cârligele ce mă țintuiau la pământ de brațul stâng și astfel ridicându-l am văzut prin ce metode m-au legat, iar printr-o smucitură, ce m-a cam durut, recunosc, am reușit să slăbesc și firele ce-mi legau părul pe partea stângă, așa că am putut astfel să-mi ridic capul câțiva centimetri. Dar creaturile au luat-o la sănătoasa din nou înainte să le pot prinde eu, scoțând țipete stridente și, imediat după, cineva dintre ei a strigat:

– Tolgo phonac! dintr-odată am simțit sute de săgeți în mâna stângă ce mă înțepau ca niște ace și apoi au lansat încă o salvă în aer precum aruncăm noi bombele în Europa, din care multe mi-au atins trupul (dar nu prea le-am simțit), iar altele fața, pe care din reflex am acoperit-o imediat cu mâna stângă. Când s-a încheiat această ploaie de săgeți am gemut de necaz și de durere, apoi pe când încercam din nou să mă eliberez au mai trimis un rând de o mai mare amploare decât primul și în tot acest timp unii mă împungeau cu sulițe; norocul meu a fost că purtam o scurtă din piele pe care nu au putut-o străpunge. M-am

gândit că cel mai bine era să stau nemișcat și intenționam să stau așa și peste noapte, când cu ajutorul mâinii stângi deja eliberate să-mi dezleg tot corpul; cât despre locuitori, puteam să stau liniștit căci puteam face față și celei mai mari armate pe care ar fi adus-o împotriva mea dacă toți erau de înălțimea creaturii pe care o zărisem. Dar soarta îmi pregătea altceva. Când localnicii au văzut că stau liniștit n-au mai aruncat nicio săgeată, dar după zgomotul ce-l auzeam, mi-am dat seama că numărul lor crescuse și la depărtare de vreo patru yarzi, la urechea mea dreaptă, am auzit timp de o oră un ciocănit precum cel pe care-l fac oamenii la lucru. Mi-am întors capul în acea direcție, pe cât îmi permiteau clemele și firele, și am văzut o scenă ridicată la câțiva centimetri deasupra pământului ce susținea cam patru omuleți, prevăzută cu două sau trei scări pentru a urca pe ea și de pe care unul dintre ei, care părea un fel de oficialitate, îmi ținea un discurs din care nu am înțeles nimic. Dar ar fi trebuit să menționez că înainte să-și înceapă discursul personajul a strigat de trei ori „Langro dehul san” (cuvinte care, ca și cele dinainte, mi-au fost repetate și explicate mai târziu), după care, la scurt timp, cam cincizeci de pitici s-au apropiat și mi-au tăiat firele de pe partea stângă a capului, ceea ce mi-a dat posibilitatea de a-l întoarce la dreapta și de a observa gesturile și înfățișarea persoanei care urma să vorbească. Părea de vârstă medie, dar mai înalt decât ceilalți trei care-l însoțeau, printre aceștia un paj care îi ținea trena; ceilalți doi stăteau de o parte și de alta ca să-l ajute.

Juca perfect rolul unui orator cu momente, după câte înțelegeam, când amenința, promitea sau cerea milă

și bunătate. Am răspuns în câteva cuvinte, foarte supus, ridicând mâna stângă și ochii către soare ca și cum mi-ar fi fost martor și, răpus de foame, căci nu mâncasem nimic cu mult înainte să părăsesc corabia, am cedat forțelor naturii și nu mi-am putut controla nerăbdarea (gest poate împotriva regulilor bunului-simț) de a primi ceva de mâncare ducând des un deget spre gură pentru a le arăta că-mi este foame.

Hurgo (căci așa numeau ei pe cineva important) m-a înțeles foarte bine. A coborât de pe scenă și a ordonat să fie așezate mai multe scări pe care urcau peste o sută de pitici spre gura mea, încărcate cu coșuri pline de carne, trimise la ordinele regelui imediat ce acesta aflase de prezența mea în regat. Mi-am dat seama că mâncam carne de diferite animale, dar nu puteam să le deosebesc după gust. Erau coaste, pulpe, măruntaie ce aduceau cu cele de oaie, dar foarte bine pregătite, însă mai mici decât aripile unei ciocârlii. Le-am mâncat pe nerăsuflăte cu câte trei pâini odată care erau mari cât niște alice. Îmi tot dădeau să mănânc cât de repede puteau și ei mirându-se și minunându-se de cât puteam să mănânc. Apoi am făcut un semn cum că îmi era sete. Și-au dat seama după apetitul meu că o cantitate mică nu era suficientă și fiind un popor isteț mi-au aruncat cu mare dexteritate unul dintre cele mai mari butoaie, apoi l-au dat de-a dura spre mâna mea, i-au scos cepul și l-am băut pe tot dintr-odată fără mare dificultate, căci era mai puțin de jumătate de litru și avea gustul unui vin ușor de Burgundia, dar mult mai aromat. Mi-au adus un al doilea butoi, pe care l-am băut la fel de repede și le-am făcut semn să mai aducă, dar

nu mai aveau. Văzând aceste minuni, au început să țipe de bucurie și să-mi danseze pe piept repetând ca și prima dată: „Hekinah degul”. Mi-au făcut un semn să arunc cele două butoaie, dar ferind mai întâi toți oamenii din cale strigând: „Borach mevolah”; când au văzut recipientele în aer s-a auzit un strigăt general: „Hekinah degul”. Recunosc că mă tenta, atunci când coborau și urcau pe mine, să prind vreo patruzeci, cincizeci sau câți îmi cădeau în mână și să-i izbesc de pământ. Dar amintindu-mi ce durere am simțit mai devreme, știind că nu e lucrul cel mai rău ce mi-l pot face și văzându-i atât de onorați de prezența mea – sau cel puțin așa am interpretat eu – mi-am înfrânat imediat acele porniri. În plus, mă simțeam obligat prin legile ospitalității să mă port onorabil față de niște oameni care m-au tratat atât de bine. Și totuși nu mă puteam abține să nu mă mir de curajul acestor muritori minusculi care îndrăzneau să se cațere și să meargă pe tot corpul meu în timp ce una dintre mâini îmi era liberă fără să tremure de frică în fața unei creaturi gigant, așa cum trebuie să le fi părut eu a fi. După ceva timp, când au văzut că am încetat să le mai cer carne, în fața mea a apărut trimisul regelui, o persoană cu o poziție înaltă în regat. Excelența sa urcă pe partea mai subțire a pulpei piciorului drept, înaintă spre față, însoțit de o duzină de curteni, și îmi prezintă ordinul scris al regelui cu sigiliul regal, după care vorbi vreo zece minute fără să dea vreun semn de furie, dar foarte hotărât arătând undeva înaintea la vreo jumătate de milă distanță, ce reprezenta de fapt, am aflat mai târziu, capitala unde se hotărâse de majestatea sa regele și consiliul său să fiu dus. Am răspuns în câteva cuvinte, dar nu foarte clar, și

am făcut un semn cu mâna mea liberă spre cealaltă mână (ocolind capul excelenței sale și a suitei) și apoi către cap și corp pentru a-l face să înțeleagă ca voiam să fiu eliberat. Se pare că mă înțelesese foarte bine, dar a refuzat dând din cap dezaprobator și a ridicat mâna pentru a arăta că trebuie să fiu dus ca un prizonier.

Totuși am înțeles din semnele pe care le făcea că voi beneficia de un tratament foarte bun, mâncare și băutură din belșug. Auzind acest lucru, m-am gândit din nou să încerc să mă eliberez, dar când am simțit durerea săgeților care-mi răniseră fața și mâinile, multe rămase încă înfipte, și când am realizat că numărul dușmanilor mei crescuse, i-am făcut să înțeleagă prin semne că eram la cheremul lor. Hurgo și suita lui s-au retras atunci foarte curtenitori și mulțumiți de rezultat. Curând după ce am auzit un strigăt general în care se repetau cuvintele: „Peplom selan”, am simțit cum un număr mare de oameni slăbeau firele din partea stângă atât de mult, încât am putut să mă întorc pe partea dreaptă să mă ușurez de apă, spre marea uimire a oamenilor care, dându-și seama din mișcările mele ce intenții aveam, au făcut un culoar ca să se ferească de șuvoiul ce cădea cu zgomot și putere din mine. Dar înainte de asta mi-au dat fața și mâinile cu un fel de unguent, foarte frumos mirositor, care în câteva minute mi-a vindecat rănilor. Toate acestea la care s-au adăugat băutura și mâncarea foarte consistentă m-au predispus la somn. Am dormit cam opt ore. Și nu e de mirare, căci doctorii regelui au pus un somnifer în vinul din butoaie.

Se pare că din prima clipă când am fost descoperit dormind la țărnam după naufragiu împăratul a fost anunțat

printr-o ștafetă, iar apoi s-a hotărât în consiliu să fiu legat în modul acela (lucru care a fost făcut în noaptea în care am dormit), să mi se trimită carne și băutură și să se construiască o mașină care să mă transporte în capitală.

Această decizie poate părea foarte îndrăzneță și periculoasă și sunt sigur că nu ar fi fost luată de niciun alt prinț din Europa într-o situație asemănătoare. Cu toate acestea, am fost foarte vigilenți; să presupunem că acești oameni ar fi încercat să mă omoare cu sulițele și săgețile lor în somn, cu siguranță că m-aș fi trezit imediat la senzația de durere.

Acești oameni sunt foarte buni matematicieni și au atins perfecțiunea în mecanică, la îndemnul și cu sprijinul împăratului. Acest prinț are nenumărate mașini pe roți pentru transportul copacilor și al altor greutăți. Mereu construiește cele mai mari vase de război, dintre care unele de nouă picioare lungime, în pădurile de unde ia și cheresteaua, și le transportă apoi cu ajutorul acestor mașini trei sau patru sute de yarzi spre mare. Cinci sute de tâmplari și ingineri au primit misiunea de a construi cea mai mare mașină de până atunci. Era o ramă din lemn înaltă de trei inci, lungă de șapte picioare și lată de patru și deplasându-se pe douăzeci și două de roți. Țipătul ce l-am auzit se datora sosirii acestei mașini ce se pare pornise la patru ore după naufragiul meu. Și fusese așezată paralel cu mine. Lucrul cel mai greu însă îl reprezentau ridicarea și așezarea mea pe acest vehicul. Optzeci de stâlpi, fiecare înalt de un picior, au fost ridicați cu această ocazie și coarde foarte rezistente de grosimea sfirii de împachetat au fost prinse cu cârlige de multe benzi cu care muncitorii

îmi legaseră gâtul, mâinile, trupul și picioarele.

Nouă sute dintre cei mai puternici oameni au fost puși să tragă aceste coarde, cu ajutorul unor scripeți fixați de stâlpi și astfel în mai puțin de trei ore am fost ridicat, aruncat pe mașină și apoi legat bine. Toate acestea mi-au fost povestite mai târziu deoarece în timpul operațiunii dormeam adânc datorită licorii turnate în băutură. O mie cinci sute dintre cei mai vâjnoși cai ai împăratului, au fost înhămați să mă tragă în metropolă.

La patru ore după ce am pornit spre capitală am fost trezit printr-un accident stupid; mașinăria a fost oprită puțin pentru a fixa ceva ce nu funcționa cum trebuie când doi sau trei curioși localnici au vrut să vadă cum arăt când dorm; s-au urcat pe mașină și, mergând încet spre față, unul dintre ei, și-a sprijinit partea ascuțită a suliței în nara mea stângă, care m-a gădilat și m-a făcut să strănut puternic; ei au dispărut rapid și abia peste trei săptămâni am aflat de ce m-am trezit atunci așa de brusc.

Știu că mai apoi am făcut un drum lung tot restul zilei, iar noaptea ne-am odihnit păzit de cinci sute de gârzi de o parte și de alta, jumătate având torțe în mâini și cealaltă jumătate, arcuri cu săgeți gata să mă atace dacă aș fi îndrăznit să mă mișc. Ne-am continuat călătoria a doua zi de cum a răsărit soarele și pe la prânz am ajuns cam la două sute de yarzi de porțile orașului. Împăratul și toți curtenii săi au ieșit să ne întâmpine, dar soldații săi nu au vrut sub nicio formă să pună viața majestații sale în pericol și prin urmare nu l-au ridicat deloc pe trupul meu.

În locul unde s-a oprit mașinăria ce mă transporta se afla un vechi templu, considerat cel mai mare din toată